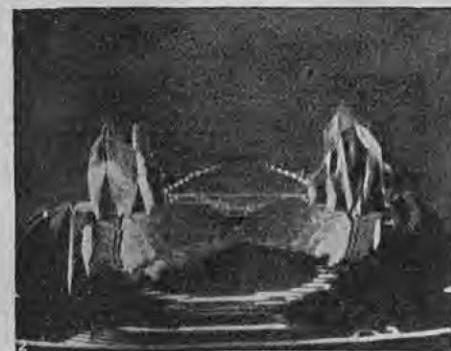

Передпремієрова гарячка

Ви — такі близькі серцю кожного артиста театральні глядачі — ви певні, що найважніша хвилина для артиста це та, коли він виступає вперше перед вами у новій ролі. Яка помилка! Премієра рішає про успіх пісні, на її підставі суворі критики пишуть

ЗРАЗКИ МОДЕРНОЇ ДЕКОРАЦІЇ
Сцена з „Божеської Комедії“ Данта, драматична перерібка американського режисера Normana Bel Geddes.

рецензії, на ній панує святочний гарячковий настрій... все це правда. Але чи можна премієру порівнювати з передпремієвою гарячкою на генеральній пробі?

Для нас, артистів, генеральна проба це наче іспит, від якого залежить титул або посада. Є між нами такі, що хочби не знати як багато іспитів здавали, завсіди мають трему. Я теж належу до них.

На генеральній пробі ми самі судимо один одного, тимто нічого не поможе нам „крутити“, „маркувати“, „вгадувати“. Це добре для премієри, коли вже запізно поправлятись і треба грati так, щоб автодорія не помітила пропусків, неточностей, помилок.

У гардеробі виписане каліграфічно помішником режисера оголошення „Завтра генеральна проба“. У гардеробі і за кулісами передсвяточний настрій, наче у заможнього господаря перед Великоднем або Різдвом. Шиють, пращують, приміряють, сваряються.

На великому столі посередині гардероби — нові чоботи, великі ковбаси, шинка (чудова імітація!).

— Певне Боровик голодний тоді був, коли так докладно вима-

льовував ці смашні речі — кажу до одного товариша, що стояв при столі й облизувався.

Вивішують декорації. Усе нове. На салі порозкидані т. зв. приставки (додатки до декорацій), зорі, каміння, козі прибивають бороду.

Все роблять з пієтизмом.

Якийсь письменник сказав, що ніде нема такого сильного кохання та такої сильної ненависті, як за кулісами. Та не перед премієрою. У той час усі пристрасти затихають. Існує тільки премієра. Костюми і сукні зовсім голову запаморочують.

Ось гонг чи якийсь інший знак до генеральної проби. Суфлер до будки, режисер із записником на середині салі. Усі на своїх місцях і насторожились. Уперше тягнемо за собою деякі реквізити необхідні, щоб зробити якийсь рух, наголосити якусь фразу. Проясняється цілість пісні.

Перевірюючи свою пам'ять, свої нерви, стараєшся, щоб роль вийшла так само, як виринала в

ЗРАЗКИ МОДЕРНОЇ ДЕКОРАЦІЇ
Сцена до пісні „Жанна д'Арк“ Мерцедес де Акоста, виведеної у Парижі 1925 р.

уяві в ліжку вночі чи вранці, коли мимохітіть роздумуєш над нею. Зявляється дивне почування підему. Поволі забуваєш, що це гра і тільки проба до гри — захоплюючись словами, за якими йде чужа душа і яку треба відтвори-

ти так, наче б була твоя власна.

Неодин заздрить нам оплесків, похвальних рецензій, прізвищ на афішах, самої появи на сцені, куди спрямовані очі всіх, що при-

ЗРАЗКИ МОДЕРНОЇ ДЕКОРАЦІЇ
Сцена з „Короля Ліра“ Шекспіра в американській режисерії.

йшли провести вечір у театрі! Так, ми живемо сценою і тільки на сцені, але живемо почуваннями, поривами та терпіннями, які нам позичають автори пісні. Позичають тільки на один вечір, щоб ми могли виповнити ними свою душу.

Саме тому так хвилюємося на генеральній пробі: — не знаємо, чи та позичена нам душа підіде до нашого зверхнього вигляду, чи слова, що їх ми вивчили, погоджуються з тоном, яким їх висловлюємо, чи завтра на премієрі будемо почувати себе так, як хотіли б. Найкраще не думати тоді про свої буденні клопоти, про своє здоров'я, про труднощі, які можуть виринути в останній хвилині — та як не думати? Аktor мусить перейматись, захоплюватись, переживати, мусить мати нерви, щоб мав чим грati...

„Завтра премієра...“ Афіші розклеєні, салая наймлена, хтось з товаришів упевняє, що навіть трохи білетів розкуплено, а тут ѹще так багато праці! Сухня недощита або невипрасована, нема рефлектора, хоч він потрібний до загину, сцена за тісна або сала за холодна, як це все вийде завтра?! Треба бути конче здо-|ням.

ровим, ще і в добром настрою. І ніхто не питается, звідки взяти цей настрій, чим його підтримати.

Часто генеральна проба йде гірше, ніж усі попередні, але мало хто цим бентежиться. Існує акторське повір'я, що коли генеральна проба йде зле, то премієра вдасться. (Це, правда, не заважди вірне). День премієри проводить кожний актор по свому: деякі більше сплять, їдять і п'ють. Я ходжу замрячена; всі думки спрямовані на премієру, — щось нового має зродитись у цей день.

І ця гарячка триває аж до виходу на сцену. Нерви підтягнуті навіть світло ясніше, — характеризуються святощно. Кожний занятий своїм, нерадо розмовляє. Перший, другий, третій дзвінок. Уся роля десь випала із голови.

А після премієри все по давньому. Буденне життя бере всі свої права з ненастю та кохан-